

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2025/0543

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav om dekning av sakskostnader etter lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningsaker (heretter forvaltningsloven) § 36.

Kravet er framsatt av advokat Jon A. Larsen (heretter også advokaten) på vegne av Fredrikstad Tuberkuloseforenings Stiftelse (heretter også stiftelsen), og har sitt grunnlag i Stiftelsesklagenemndas vedtak 26. mars 2025 (saksnummer 2024/2004) der nemnda omgjorde Stiftelsestilsynets vedtak om å avslå stiftelsens søknad om omdanning av stiftelsens vedtekter. Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd avgjør Stiftelsesklagenemnda spørsmålet om dekning av sakskostnader i saker der nemnda treffer endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av saken deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Stiftelsesklagenemnda omgjorde i vedtak 26. mars 2025 Stiftelsestilsynets vedtak 16. oktober 2024 om å avslå stiftelsens søknad om omdanning av stiftelsens vedtekter.

I e-post 31. mars 2025 krever advokat Jon A. Larsen hos Jon A. Larsen Konsult AS dekning av sakskostnader på vegne av stiftelsen. Kravet er på 39 844 kroner inklusiv merverdiavgift. Advokaten viser i e-posten til at klagen og argumentasjonen førte fram hos Stiftelsesklagenemnda. Advokaten ber derfor om at de juridiske utgiftene refunderes. Vedlagt e-posten var tre fakturaer for advokatoppdraget.

Klagenemndssekretariatet ba i e-post 12. mai 2025 om ytterligere dokumentasjon fra advokaten. Sekretariatet ba om en fullstendig og spesifisert timeliste som dokumenterer arbeidet med klagesaken.

Advokaten svarte i e-post 13. mai 2025. Han viser til at han avvikler sin advokatpraksis og flytter ut av kontoret i disse dager. Han har derfor avsluttet dataprogrammer knyttet til faktura og timelister. Advokaten håper derfor at de allerede innsendte opplysningene kan benyttes.

Stiftelsesklagenemnda holdt nemndsmøte og avgjorde saken 27. mai 2025.

3 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Som utgangspunkt må en part selv dekke egne kostnader ved behandlingen av en forvaltningssak. I forvaltningsloven § 36 er det imidlertid gitt en særregel om kostnadsdekning på visse vilkår. Dersom vilkårene er oppfylt «skal» partens sakskostnader dekkes.

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket sakskostnader gjelder der «et vedtak blir endret til gunst for en part». Etter bestemmelsen dekkes bare «vesentlige

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket». Bestemmelsen oppstiller med dette et vilkår for dekning av sakskostnader at førsteinstansens vedtak er «endret til gunst» for en part. I klagesaken omgjorde som nevnt Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets vedtak om å avslå stiftelsens søknad om omdanning av vedtektene. Nemnda opphevet tilsynets vedtak og tillot omdanningen av vedtektene. Fredrikstad Tuberkuloseforenings Stiftelse fikk dermed fullt medhold i klagesaken, og tilsynets vedtak ble «endret til gunst» for stiftelsen.

Spørsmålet blir så om Fredrikstad Tuberkuloseforening har hatt «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*».

Advokaten krever totalt 39 844 kroner inklusiv merverdiavgift, i advokatkostnader på vegne av stiftelsen for arbeid i perioden 1. juli 2024 til 31. mars 2025.

Når det gjelder spørsmålet om klager kan tilkjennes dekning for merverdiavgift, så er Fredrikstad Tuberkuloseforenings Stiftelse ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Stiftelsen har dermed ikke fradragsrett for inngående merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 8-1. Merverdiavgiften er derfor en kostnad for stiftelsen som kan dekkes etter forvaltningsloven § 36.

Spørsmålet blir så om det totale kravet på 39 844 kroner er kostnader som var «*nødvendige for å få endret vedtaket*», jf. forvaltningsloven § 36 første ledd.

Bestemmelsen oppstiller et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og endringen av vedtaket. I nødvendighetskravet ligger at det ikke kan kreves dekning av utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-7958 og JDLOV-1998-2787.

Nødvendighetskriteriet innebærer videre at det må gjøres en konkret vurdering i hver sak. Det uttales i Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 101 at det må legges vesentlig vekt på hvorvidt det var forståelig at parten pådro seg utgifter, samt feilens art og sakens vanskelighetsgrad. Bestemmelsen gir ikke rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av et forvaltningsvedtak, men Sivilombudet har lagt til grunn at det i nødvendighetsvurderingen skal legges vesentlig vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak, jf. SOM-2011-2482.

I J.F. Bernts kommentarer til forvaltningsloven i Norsk Lovkommentar heter det i note 948 om advokatutgifter:

«I praksis er det særlig spørsmål om det har vært nødvendig etter § 36 første ledd for parten å få advokatbistand for å få rettet opp vedtak som bygger på feil i saksbehandlingen eller annen ugyldighetsgrunn. Utgangspunktet bør i slike saker være at utgifter for advokatbistand ikke kan avvises som unødvendige etter § 36.»

Den første fakturaen med fakturadato 1. juli 2024 viser at det er arbeidet [REDACTED] timer med juridisk bistand i forbindelse med oppdrag om endring av stiftelsens vedtekter. Timeprisen er på [REDACTED] kroner og totalsummen er 12 500 kroner eksklusiv merverdiavgift.

Den andre fakturaen med fakturadato 12. november 2024 viser at det er arbeidet [REDACTED] timer og [REDACTED] minutter med juridisk bistand i forbindelse med klagesaken til Stiftelsesklagenemnda. Det er ikke opplyst om timepris, men totalsummen på fakturaen er 9 375 kroner eksklusiv merverdiavgift.

Den tredje fakturaen med fakturadato 31. mars 2025 viser en totalsum på 10 000 kroner eksklusiv merverdiavgift. Fakturaen viser videre det er arbeidet [REDACTED] timer, med en timepris på [REDACTED] kroner. Disse [REDACTED] timene fordeler seg på [REDACTED] til gjennomgang av avslag fra Stiftelsestilsynet, [REDACTED] til utforming av klage til Stiftelsesklagenemnda, [REDACTED]

til gjennomgang av nytt positivt vedtak, [REDACTED] til e-poster og telefoner, og [REDACTED] til diverse arbeid.

Ved gjennomgangen av fakturaene ser Stiftelsesklagenemnda at det er bedt om dekning også av kostnader for advokatbistand som er utført både i tid *før* Stiftelsestilsynet fattet sitt vedtak 16. oktober 2024 og *etter* at Stiftelsesklagenemnda fattet sitt vedtak 26. mars 2025. Til dette vil nemnda peke på at det er vesentlige og nødvendige kostnader i tidsrommet mellom Stiftelsestilsynets vedtak og Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i klagesaken som kan kreves dekket etter forvaltningsloven § 36, jf. SOMB-2000-54.

Det betyr at stiftelsen ikke kan kreve dekket kostnader for advokatbistand som knytter seg til arbeid før Stiftelsestilsynets vedtak 16. oktober 2024. Dette gjelder advokatkostnadene i fakturaen med fakturadato 1. juli 2024. Dette arbeidet knytter seg til søknaden om endring av stiftelsens vedtekter, og var ikke «*nødvendige for å få endret vedtaket*». Disse kostnadene kan dermed ikke kreves dekket etter forvaltningsloven § 36. Beløpet utgjør 15 625 kroner inklusiv merverdiavgift, og nemnda trekker dette beløpet fra det totale sakskostnadskravet.

Stiftelsen kan heller ikke kreve dekket kostnader for advokatbistand som knytter seg til arbeid *etter* Stiftelsesklagenemndas vedtak 26. mars 2025. Dette gjelder noe av arbeidet i fakturaen med fakturadato 31. mars 2025. Her står det at [REDACTED] arbeid, til en timepris på [REDACTED] kroner, har gått til gjennomgang av nytt positivt vedtak. Nemnda legger her til grunn at dette gjelder en gjennomgang av Stiftelsesklagenemndas vedtak av 26. mars 2025. Kostnader til arbeid med å gjennomgå og forklare avgjørelsen for parten, anses ikke som nødvendige for å få endret vedtaket. Dette gjelder selv om arbeidet har nær tilknytning til resten av arbeidet med saken, jf. JDLOV-1998-2787 og SOMB-2000-54. Beløpet utgjør 2 500 kroner inklusiv merverdiavgift, og nemnda trekker også dette beløpet fra det totale sakskostnadskravet.

Det som etter dette kan dekkes etter forvaltningsloven § 36 er kostnader som gjelder arbeid i perioden 16. oktober 2024 til og med 26. mars 2025 og som var «*nødvendige for å få endret vedtaket*». Dette utgjør, etter trekkene ovenfor, advokatkostnader på 21 719 kroner inklusiv merverdiavgift.

De framlagte fakturaene viser at det er arbeidet rundt [REDACTED] timer med saken innenfor perioden 16. oktober 2024 til 26. mars 2025. Den gjennomsnittlige timeprisen har vært på [REDACTED] kroner. Fakturaene visere videre at arbeidet blant annet har bestått i gjennomgang av avslag fra Stiftelsestilsynet, utarbeiding av klage til Stiftelsesklagenemnda og diverse kommunikasjon gjennom e-post og telefon.

Stiftelsesklagenemnda anser kostnadene på 21 719 kroner som nødvendige for å få endret vedtaket, og har ingen merknader til arbeidet som er gjort og antallet timer som er brukt på saken. Fakturaene viser også at arbeidet er gjort i tidsrommet mellom Stiftelsestilsynets vedtak og Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i klagesaken. Dette viser at både arbeidet og de tilhørende kostnadene har vært nødvendige og dermed kan kreves dekket etter forvaltningsloven § 36, jf. SOMB-2000-54.

Det er ikke tvilsomt at advokatutgiftene på 21 719 kroner for arbeidet med klagesaken må anses som «*vesentlige kostnader*» som kan kreves dekket.

Stiftelsesklagenemndas konklusjon er etter dette at advokatkostnadene inklusiv merverdiavgift på 21 719 kroner kan dekkes av det offentlige etter forvaltningsloven § 36 første ledd.

4 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Fredrikstad Tuberkuloseforenings Stiftelse tilkjennes sakskostnader med 21 719 kroner som inkluderer merverdiavgift.

Beløpet betales av staten v/Stiftelsestilsynet til Fredrikstad Tuberkuloseforenings Stiftelse.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 27. mai 2025

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur